UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Catena Temporum

Andrian, Carl

Herbipoli, 1698

Series X. Philologia, usus linguarum & Grammatica

urn:nbn:de:hbz:466:1-65485

Visual Library

Galli veram hoc ævo veteris eloquentiæ ſpeciem cœpiſſe videntur.

Stephanius, Pulcharell. Torrent. Sarbiev. Barlæus, Crotius, Balde, Horſchius, Dondin. Vallius Favorit. Rapin. Poëtæ. Quibus præſidium & decus addunt Urbanus VIII. & Alexander VII. Avancinus, Maſenius, Orat. & Poët.

Italiſ Poëtæ: Guarinus. Marinus Tanſillus, Chiabrera, Teſtius, Cæſarin. Bonarelli Ciampolus, Julius Rom. Roſpilioſ. Sidus Olorum & Pontifex Rom.

Oratores vel Poëtæ viventes adhuc quamvis laureâ digniſſimi non ponuntur.

SERIES DECIMA.

Philologia, uſus linguarum & Grammatica à Chriſto nato ad 1698.

Sæculum I. à 1. ad 100.

M. Verrius Flaccus, Probus Beritenſis, Q. Remnius Palæmon, Demetrius Ixion, Grammatici.

Sextus Pom. Feſtus vixiſſe putatur hoc ſæculo, ſed ætas ejus incerta.

Aſconius Pedianus, Ciceronis ſcholiaſtes, Columella, Philol.

Aureum Latini ſermonis ætatem ad extrema Auguſti tempora, argenteam verò ab hinc ad Neronis mortem eruditiſſimi Grammatici producunt. Videri poteſt Scioppius in opuſc. de Stilo hiſtorico, & variis latinæ linguæ ætatibus.

Sæcul. II. à 100. ad 200.

Apollonius Alexandrin: ejuſque filius Herodianus ſub M. Antonino Grammatici celebres apud Græcos, Nicanor Hermiæ filius Gramm: Græcus. Aulus Gellius noctium Atticarum ſcriptor, quem alii Agellium dicunt, floruit Romæ ſub Antonino Pio.

Ænea latini ſermonis ætas, quæ Veſpaſiano rerum potiente cœperat. Hadriano moriente deſinit. Ferrea ſuccedit æneæ uſque ad initium quinti à Chriſto nato ſæculi, hoc eſt uſque ad tempus quo Roma expugnata eſt à Gothis, quibuſcum loquendi barbaries infuſa eſt Romæ.

Sæcul: III. à 200. ad 300.

Cenſorinus præter librum de die natali, de accentu opus edidit à Sidonio Apollinari ſæpe laudatum, ideoque Philologis & Grammaticis rectè adnumeratur.

Lupeccus Berythius, Philæmon Porphyrius Tyrius Grammat: hujus opera ad Grammaticam ſpectantia numerantur à Suida.

Malchio Presb. Rhetoricæ & Gramm. Profeſſor præfuit ſcholæ Antiochenæ, *Euſeb lib.* 1 *cap.* 23.

Latini ſermonis proprietas hoc ævo ſervata eſt à juris peritis Papinian: & a iis.

Secul. IV. à 300. ad 400.

Prohæreſius, Flavius, Vegetius, Macrobius Philol.

Evantius Græcus, Ælius Donatus, qui vetuſtis auctoribus explicandis lapſum Latinum ſermonem conatus eſt inſtaurare.

Gulphilas Gothicarum litterarum inventor, ut quidam ſcribunt, Grammaticus.

Soſipater Chariſius, Diomedes hoc ſæculo à quibuſdam locantur, ſed incertũ eſt.

Iam ſub Iuniore Theodoſio Græci ſermonis candor obfuſcari cœperat, ut ex inſcriptionibus ejus temporis colligitur.

Secul. V. à 400. ad 500.

Sub initium V. Seculi finitur ferrea ætas Latini ſermonis, quam lignea conſequitur ad tempora Iuſtiniani. Scioppius.

Hiparchius Alexandr. Gramm. Græcus. Servius Virgilij interpres, ut videtur nonnullis.

S. Auguſtinus Grammaticalia ſcripſit.

Puncta Hebraica, quæ Vocalium inſtar eſſent legenti, excogitata primùm à duo-

bus Maſoretharum Principibus an. 478. hi fuerunt Aaron Ben-Aſer & Jacob Ben-Nephtali, ſed alicubi diſſidentes, Prioris lectionem Hebræi occidentales, Poſterioris Orientales plerumq; ſequuntur. *Genebrard.*

Secul. VI. à 500. ad 600.

Luteam ab hoc ſæculo lingua latina ætatem Grammatici numerant cum Longobardis regnantibus. Novum loquendi genus ex Plebeia Romana & Germana conflatum, invectum eſt. Scioppius.

Orion Thebanus Græcus Grammaticus. Fulgentius Placiades, Suidas Monachus. Priſcianus, Grammaticus & Philol. Græcus.

S. Gregorius Magnus lib. 6. Ep: 9 fatetur ſe Græcè neſcire, nec eſſe Conſtantinopoli, qui Græca latinè reddere poſſit. hinc utriuſq; linguæ magnus neglectus liquet.

Secul. VII. â 600. ad 700.

Deperditam initio hujus Sæculi linguam latinam docet Rou in tab. Chronolog. 606.

S. Iſidorus Epiſ. Hiſpal. celebrem de verborum originibus librum ſcribit; non deſunt, qui nobile opus alii tribuant.

Joannes Stobæus & Nennius Banchorenſ. Philol.

Maidulphus Scotus Græcæ, latinæque linguæ ſcholam in Anglia aperuit, ut apud exteros colerentur, quæ in natali ſolo apud ſuos negligebantur. *Lesleus.*

Felix

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Felix Longobardus Grammaticus quem laudat Paulus Diacon.

Sæc. VIII. à 700. ad 800.

Beda Venerabilis ejusque diſcipulus Alcuinus Grammatica ſcribunt. *Voſſius. Hoc & ſequenti ſæculo inſignis erat nomenclatura Grammaticum appellari.* Monachi Byzantio à Copronymo pulſi Romæ à Stephano III. locantur in Monaſterio, quod ſub illis Græcam linguam inſtaurantibus Græcæ ſcholæ nomen invenit.

Carolus Magnus Româ latinos Grammaticos in Galliam vocat.

Walid Saracenorum Calipha prohibet Græcè aliquid litteris conſignari vultque omnia ſcribi Arabicè.

Sæculum IX. à 800. ad 900.

Phocius Patriarchæ C. P. Philolog. eruditiſſimus, ſed vir peſſimus.

Paulinus Ep. Forojulienſis & Joan. Scotus Eringena, Smaragdus Abb. S. Michaëlis Grammat.

Rabanus Fuldenſis primus in Germaniam Græcas litteras invexit.

Caroli Magni nepotibus imperantibus Gallicæ & Italicæ linguæ principia notant plerique Scriptores.

Sæculum X. à 900. ad 1000.

Salomon Conſtantienſis Epiſ. Alphricus Ab. Abindonenſ.

Alfre-

Alfredus Rex. SS. *Dunſtanus & Athelvaldus Epiſcopi jacentes poſt Danorum irruptionem latinas litteras in Anglia excitant.*

Ratherius Epiſc. libellum ſuum de arte Grammatica inſcripſit *Serva dorſum*, quòd puerorum dorſum ſervare poſſit à flagris.

R. Adonim. Ben-Tamnim Grammaticam Hebraico-Arabicam dedit.

Ex Epitaphio Gregorii Quinti Roman. Pont. diſcere licet, jam hoc ſæculo vulgarem, hoc eſt Italicam linguam à latina fuiſſe diſcretam.

Sacul. XI. à 1000. ad 1100.

Joannes Curo-Palates Philoſ. Græcus *Cognomen aula ſeu Palatij miniſtrum notat, aliis dicitur.* Joannes Scilizza.

Papius Longobardus auctor magni Dictionarij Latini. *à Trithemio transfertur in Sacul.* XIII, *aliis autem videtur hìc ponendus.*

Apud Italos nullus hoc ſaculo litterarũ cultus.

Apud Hiſpanos littera Hebraica florere incipiunt, ut habet Genebrardus.

Hinc R. Juda Davidis F. Rab. Jonas Cordubenſis, Moſes Kimchi, Davidis frater. Grammatici nobiles *Gualterius.*

Sacul. XII. à 1100. ad 1200

Euſtathius Homeri interpres & Joann. Sareſberienſis Philoſ.

R. Aben-

R. Aben-Eſrâ, ſive Abraham Ben Eſrâ & R David Kimchi Hebræi Gramm.

Romanus populus linguâ, quam nunc Italicam dicimus, hoc ævo utebatur, liquet ex Epiſt Cleri Romani *ad Ænobarbum data an.* 1169. *apud* Baronium, *in qua hæc verba adducuntur* Papa Vittore S. Pietro Pelegge.

Ante Philippum Auguſtum nullus liber Gallicâ linguâ ſcriptus fuerat, & probabiliter etiã nullus Italicâ. *Genebrard.*

Sæcul. XIII. à 1200. ad 1300.

Ugutio Ferrarienſ. E: auctor Dictionarij.

Alexander de Villa Dei Grammat:

Arnaldus Daniel Poëta Provincialis patriam linguam perfecit, ex qua deinde Etruſca ſive Italica ditata eſt.

Græca vulgi lingua imperantium Francorum vocibus pluribus admiſſis à litterata omnino defecit.

Dantes Poëta Etruſcæ linguæ nitori plurimùm contulit, uſque ad 1321. quo Ravennæ deceſſit.

Sæc. XIV. à 1300. ad 1400.

Petracha Provincialium vocibus ad Italicam formam inflexis linguam patriam amplificat.

Nicolaus Oreſimus Philoſ. Emmanuel Chryſoloras Philoſ. & Grammat:

Leonardus Aretinus Philologus.

Latina lingua apud Hiſpanos hoc avō propemodum extincta eſt, cùm nullus in foro illius eſſet uſus, Iuſſerat enim ſaculo ſuperiore Alphonſus ſapiens ut res Forenſes agerentur linguâ Hiſpanica.

Emmanuel Chryſoloras 1395. in Italiam quaſi poſtliminio reducit Græcas litteras, quæ per annos fere ſeptingentos exulaverant, *Palmerius*.

Sac: XV. à 1400. ad 1500.

Georg. Trapezunt: Vollateranus, Fulgoſius, Polydorus Virgilius, Leo Baptiſta Albertus, Rodulphus, Agricola, Robertus Vulturius, Pomponius Lætus, Jovianus Pontanus, Hermolâus Barbarus, Angelus Politian. Cœl: Rhodiginus, Alexander ab Alexandro Philol:

Poggius Florent, Laurentius Valla, Caſparinus Bergom: Gaza, Perottus, Theodorus Laſcaris, Joann. de Janua, Quintianus Sara, Ambroſius Calepinus, Marius Nizolius Grammat:

Secul. XVI. à 1500. ad 1600.

Lazius, Petrus Crinitus, Beroaldus Lemovicenſ. Budæus, Valerianus, Turnebus, Dalecampius, Cyraldus, Victorius, Goropius, Eraſmus, Natalis Comes, Manutii tres, Fulvius, Urſinus, Jul: Cæſar, Sca-

Scaliger, Faber, Ciacconius, Sigonius, Geſnerus, Vignereus, Mazonius, Philol.

Demetrius Chalcondilas Græcus, Zenobius Acciaiolus, Deſpauterius, Varrhius, Doletus, Clenardus, Alvarus Gramm.

Hoc tandem ævo reviviſcere cœpit lingua Latina.

Sæc. XVII. à 1600 ad 1700.

Lipſius, Goltzius, Caſaubonus, Scaliger fil. Jacobus Pontanus, Raderus, Pancirolus, Sirmondus, Gretſerus, Emmius, Majolus, Bertius, Keckermannus, Schottus, Salmaſius, Bulengerius, Scioppius Gerardus, Joan. Voſſius, Dionyſ. Patav. Cerda, Abrahamus, Octav. Ferrari: Montchalus, Leo Allatius, Donatus, Joan. Baptiſta Ferrari: Nardin: Du Fresne, Huetius, Philol. Sanctius Brocenſ. Voſſius, Monetus, Golius, Scioppius, Menagius, Gaudinus, Gramm.

Galli & Angli Patriæ linguæ expoliendæ dant operam.

Nunquam ſolertiùs & feliciùs antiquitas illuſtrata eſt.

SERIES UNDECIMA.

Nova inventa & artifices nobiles à Chriſto nato ad 1698.

Sæculum I. à 1. ad 100.

The-